

OBSAH

TOMÁŠ ŠMÍD, JOSEF KRAUS

ÚVOD.....	9
-----------	---

TOMÁŠ ŠMÍD

1. SUROVINY A OZBROJENÝ KONFLIKT	17
1.1 Definice.....	17
1.2 Základní typy konfliktů	18
1.2.1 Neslučitelnost zájmů vs. neslučitelnost hodnot.....	18
1.3 Typy aktérů.....	20
1.4 Dynamika, intenzita a fáze konfliktu.....	21

TOMÁŠ ŠMÍD

2. SUROVINOVÁ A ENERGETICKÁ BEZPEČNOST – POJEM, VYMEZENÍ, SUBDISCIPLÍNA	25
2.1 Definice pojmu surovinová bezpečnost.....	26
2.2 Pojem energetická bezpečnost.....	26
2.3 Pojem surovinová bezpečnost	28

VŠICHNI SPOLUAUTOŘI

3. KONFLIKTNÍ ZDROJE A SUROVINY	31
3.1 Bodové vs. rozptýlené suroviny.....	31
3.2 Ropa	32
3.3 Zemní plyn.....	35
3.4 Voda a vodní zdroje.....	37
3.5 Diamanty.....	40

TOMÁŠ ŠMÍD

4. VZNIK A VÝVOJ SUBDISCIPLÍNY	43
--------------------------------------	----

JOSEF KRAUS

5. KONFLIKT MEZI VELMOCEMI O ROPU V PERSKÉM ZÁLIVU	47
5.1 Historie konfliktů v Perském zálivu.....	48
5.2 Surovinový rozměr konfliktu	51
5.3 Aktéři konfliktu	54
5.3.1 Strategie aktérů	55
5.4 Dynamika konfliktu.....	57
5.4.1 Spojené státy americké.....	57
5.4.2 Čínská lidová republika.....	62
5.4.3 Ruská federace.....	66
5.4.4 Francie	72
5.4.5 Velká Británie.....	74
5.5 Dynamika konfliktu velmocí o Perský záliv.....	77
5.6 Řešení konfliktu	80
5.7 Důsledky konfliktu a závěr	82

JIRÍ SUCHÁNEK

6. SUROVINOVÝ KONFLIKT V JIHOČÍNSKÉM MOŘI.....	85
6.1 Předkonfliktní historie	86
6.2 Surovinový rozměr konfliktu	87
6.3 Aktéři konfliktu a jejich cíle	89
6.4 Strategie jednotlivých aktérů.....	92
6.5 Dynamika a průběh konfliktu.....	93
6.5.1 První bitva: Paracelské ostrovy	94
6.5.2 Bitva u Johnsonova útesu (1988) a začátek devadesátých let	95
6.5.3 Incident u Mischiefského útesu.....	96
6.6 Současný stav	98
6.7 Řešení konfliktu	99
6.8 Důsledky konfliktu a závěr	101

KATEŘINA JANSKÁ

7. DYNAMIKA KONFLIKTU O SUROVINY VE STŘEDNÍ ASII:

KAZACHSTÁN A TURKMENISTÁN.....	103
7.1 Energetická historie Střední Asie a surovinový rozměr konfliktu ...	104
7.1.1 Historie ropy a zemního plynu v Kazachstánu a Turkmenistánu.....	104
7.1.2 Surovinový rozměr konfliktu	105
7.1.3 Politika surovinového transportu.....	106
7.2 Dynamika konfliktu.....	107
7.2.1 Primární aktéři	107
7.2.2 Sekundární aktéři	113
7.3 Regionální transport surovin	116
7.3.1 Nejvýznamnější ropovody	116
7.3.2 Nejvýznamnější plynovody.....	117
7.4 Dynamika konfliktu o kaspické přírodní bohatství.....	120
7.5 Budoucí vývoj a řešení konfliktu	122
7.6 Závěr.....	123

MARTIN LARYŠ

8. PLYNOVÉ VÁLKY MEZI RUSKEM A UKRAJINOU	125
8.1 Surovinový rozměr sporů.....	126
8.2 Předkonfliktní historie a charakteristika příčin	128
8.2.1 Zprostředkovatelské společnosti a barterový obchod	129
8.3 Oranžová revoluce a předzvěst první plynové války.....	131
8.3.1 První plynová válka – průběh konfliktu	132
8.4 Řešení konfliktu.....	133
8.5 Následky konfliktu.....	134
8.6 Vývoj před druhou plynovou válkou.....	136
8.6.1 Průběh konfliktu.....	139
8.7 Řešení konfliktu	140
8.8 Pozice a cíle jednotlivých aktérů.....	140
8.8.1 Pozice ruské strany.....	141
8.8.2 Pozice ukrajinské strany	142
8.9 Následky druhé plynové války	143
8.10 Závěr	148

LUKÁŠ DYČKA

9. ANGOLSKÝ KONFLIKT O DIAMANTY	151
9.1 Diamanty – konfliktní surovina	152
9.2 Surovinový rozměr konfliktu	153
9.3 Aktéři angolského konfliktu	156
9.4 Strategie aktérů	159
9.5 Předkonfliktní historie – boj za nezávislost	161
9.6 Od bojiště studené války k surovinovému konfliktu – druhá fáze války v Angole (1975–1991)	163
9.7 Přejídný mír a poslední fáze války	166
9.8 Řešení konfliktu	170
9.9 Závěr	171

BARBORA WINTEROVÁ

10. KONFLIKT O VODNÍ ZDROJE EUFRATU A TIGRISU	175
10.1 Předkonfliktní historie	175
10.2 Surovinový rozměr konfliktu	177
10.3 Aktéři a jejich cíle	178
10.3.1 Primární strany a jejich postoje	178
10.3.2 Sekundární strany a jejich postoje	180
10.4 Strategie aktérů	181
10.5 Dynamika konfliktu	184
10.6 Řešení konfliktu	188
10.7 Závěr – důsledky konfliktu	190
ZÁVĚR	193

ABECEDNÍ SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	197
--	-----

EXECUTIVE SUMMARY	211
-------------------------	-----

AUTOŘI	215
--------------	-----